

Serviceorganisatie Jeugd ZHZ

Postadres
Postbus 166
3300 AD Dordrecht

T 078 770 2352
E contact@jeugdzhz.nl

Datum: 22-03-2021

Onderwerp: Informatie over Inspectiebezoeken bij JeugdzorgPlus locaties
Kenmerk: Algemeen/21/SOJ/048/lvZ

Beste Raadsleden,

Hierbij informeert de SOJ u over Inspectiebezoeken bij JeugdzorgPlus locaties in Nederland.

Bron: <https://www.igi.nl/zorgsectoren/jeugd/nieuws/2021/02/11/inspectie-bezoekt-meerdere-jeugdzorgplus-locaties-horizon>

Eind 2020 heeft de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (hierna inspectie) bezoeken uitgevoerd bij JeugdzorgPlus locaties van diverse aanbieders. Dit gebeurde naar aanleiding van signalen uit eerder toezicht en meldingen. Dit onderzoek noemt de inspectie toezicht uitvoeren. Ook jeugdhulpaanbieder Horizon is bezocht door de inspectie.

De inspectie is van mening dat op de JeugdzorgPlus locaties van Horizon verantwoorde hulp wordt geboden en er vinden positieve ontwikkelingen plaats. Zo wordt er een goede behandeling geboden er is een goede structuur met de juiste veiligheid. Ook het volgen van onderwijs is goed geregeld.

Wel zijn verbeteringen nodig. Deze verschillen per locatie en voorbeelden hiervan zijn de inzet van onvoldoende geschoold personeel, een leefomgeving die niet schoon, passend en veilig genoeg is.

De inspectie is van mening dat de kwaliteit van JeugdzorgPlus-instellingen in Nederland onder druk staat. Zo zou er landelijk een tekort zijn aan ervaren, deskundige personeel, is het verloop onder medewerkers groot, is de doelgroep divers en erg complex, zou de doorstroom van jeugdigen naar vervolgscholen stagneren en wordt er gekeken naar afzonderingen en het leefklimaat. De inspectie heeft daarom landelijk een aantal JeugdzorgPlus locaties bezocht, waaronder de volgende locaties van Horizon: Bergse Bos in Rotterdam, Hestia en Hand in Hand in Alphen aan den Rijn, Antonius in Bakkum en 't Anker in Harreveld.

JeugdzorgPlus

Binnen JeugdzorgPlus worden jeugdigen behandeld die ernstige, complexe problemen hebben waarbij de problematiek zeer verschillend van aard is en er vaak sprake is van een complexe, niet veilige thussituatie. Zij hebben een intensieve vorm van behandeling en begeleiding nodig en zijn niet bereikbaar voor lichtere vormen van hulp. Zonder behandeling vormen zij een risico voor zichzelf en/of hun omgeving.

Jeugdigen in JeugdzorgPlus uit regio Zuid-Holland Zuid

Vanuit onze regio zijn de volgende jeugdigen geplaatst in de bezochte locaties:

't Anker in Harreveld: 9 jeugdigen, waarvan 7 op 'reguliere' JeugdzorgPlus groepen en 2 op ZIKOS (Zeer Intensieve en Kortdurende Observatie en Stabilisatie). Van deze 9 zijn er 2 jeugdigen met een voogdijmaatregel.

Locatie Bergse Bos in Rotterdam: 0 jeugdigen.

Hand in Hand op Rijnhove in Alphen aan den Rijn: 0 jeugdigen.

Hestia op Rijnhove in Alphen aan den Rijn: 2 jeugdigen.

Studio's Den Haag: 0 jeugdigen.

Antonius in Castricum: 0 jeugdigen.

Verbeteracties voor jeugdzorgPlus bij Horizon

Het hebben van aandachtspunten en het voortdurend inzetten van verbeteracties op een jeugdzorglocatie is gebruikelijk, zeker ook na een inspectiebezoek. In de onderzoeksrapportage wordt bij 't Anker gesproken over 'toezicht'. Dat is in termen van de inspectie het doen van onderzoek en regulier volgen van de ingezette verbeteringen. Als een instelling kritisch gevolgd wordt, dan wordt gesproken over 'verscherpt toezicht' of 'aanwijzingen'.

Locatie 't Anker

Het Anker is gesitueerd in de Achterhoek, net achter Doetinchem. Het is een oude jeugdgevangenis in een oud en gedateerd gebouw waarin men te maken heeft met een uitermate moeilijke doelgroep. Deze doelgroep bestaat uit kinderen met zware psychische problematiek, kinderen met een detentie achtergrond (oud jeugdgevangenis) en kinderen met een verslavingsproblematiek in één groep. Deze kinderen hebben bijna allemaal een verleden bij andere instellingen waar zij niet te handhaven waren. Het personeel wordt door de inspecteur als professioneel betiteld. Mede speelt mee dat het personeel langdurig werkzaam is in deze omgeving en dus vooral geen schoolverlaters zijn.

Er worden ook jeugdigen uit Zuid-Holland Zuid geplaatst in deze locatie. Voor deze jeugdigen is het aanbod in de open jeugdzorg of andere JeugdzorgPlus locaties ontoereikend en vraagt de heftige problematiek om hoog specialistische inzet. Er is meestal een hoge urgentie om te plaatsen, mede door veiligheidsissues. Jeugdigen kunnen alleen voor behandeling terecht met een Machtiging Gesloten Jeugdzorg die wordt af gegeven door de Rechtbank.

Hiernaast wordt er ingezet op een cultuurverandering waarin repressie wordt omgezet in ontwikkeling. Een belangrijke rol om te komen tot cultuurverandering is weggelegd voor ervaringsdeskundigen, jeugdigen en hun ouders. Zij worden actief ingezet bij de verbeteringen die worden doorgevoerd, door middel van het leveren van input alsmede het bijwonen van gesprekken.

Verbeterplan

Wanneer uit een onderzoek aandachtspunten naar voren komen wordt er altijd een verbeterplan gevraagd. Dit plan werd door de inspectie als 'mager' beschouwd. Tegelijkertijd heeft er een incident plaatsgevonden waarbij een jeugdige in een isolatiecel geplaatst terwijl dit volgens de jeugdwet niet is toegestaan. Hierop is besloten om in september/oktober een vervolgonderzoek te doen waarbij een vervolg is gedaan op de inzet van repressieve maatregelen. De inspectie heeft aangegeven dat deze afzonderingsmaatregel enkel ingezet mag worden bij noodsituaties. In 't Anker wordt zoveel als mogelijk gestreefd om zo min mogelijk vrijheidsbeperkende middelen in te zetten. De inspectie is van mening dat deze maatregelen nog meer teruggedrongen kunnen worden om te voldoen aan de kaders van de Jeugdwet. 't Anker is hiertoe een intensief verbetertraject gestart. Zo worden onder andere alle medewerkers (opnieuw) getraind in het de-escalerend handelen en is er aandacht voor de verdere scholing en ontwikkeling van medewerkers.

Horizon levert naar aanleiding van het inspectierapport per locatie een verbeterplan waarin voortvarend de benodigde verbeteringen doorgevoerd worden. De inspectie heeft uitgesproken er vertrouwen in te hebben dat Horizon de benodigde verbeteringen zal doorvoeren en is van mening dat handhavende maatregelen op dit moment niet nodig zijn.

In de komende periode wordt door de inspectie getoetst of de verbeterplannen voldoende voortgang hebben.

Indien er vragen zijn van de gemeentes over de inspectierapporten dan kan er contact worden gezocht via de Serviceorganisatie Jeugd met de senior inspecteur van de Inspectie, die desgewenst uitleg kan geven over de positieve ontwikkelingen in de JeugdzorgPlus bij iHUB/ Horizon.

Ombouw JeugdzorgPlus

Binnen landsdeel Zuidwest, waar de jeugdzorgregio Zuid Holland Zuid onderdeel van uit maakt, hebben de vijf jeugdzorgregio's, twee Gecertificeerde Instellingen en twee zorgaanbieders (Horizon en Schakenbosch) de krachten gebundeld om de zorg voor deze kwetsbare jeugdigen te verbeteren en nog beter aan te laten sluiten op wat de jeugdige nodig heeft.

Landsdeel Zuidwest heeft de ambitie om meer maatwerk en verscheidenheid te creëren waarbij het verblijf in een JeugdzorgPlus voorziening alleen ingezet wordt wanneer dit noodzakelijk is. De ambitie van deze regio's, de GI's en de aanbieders volgt de Landelijke Beweging naar 0, Stroomop. Voor meer informatie hierover verwijzen wij naar de website: <https://www.brancheszorgvoorjeugd.nl/stroomop/> Om dit te bewerkstelligen worden er alternatieve vormen van zorg ontwikkeld die zoveel als mogelijk in de leefomgeving van de jeugdigen ingezet worden, buiten de muren van gesloten instellingen.

Het sluiten van de JeugdzorgPlus locatie Midgaard van Horizon met 54 plaatsen heeft een extra impuls gegeven aan de ombouw van gesloten bedden. De JeugdzorgPlus aanbieders Schakenbosch en Horizon hebben de opdracht om zorg- en onderwijs alternatieven voor JeugdzorgPlus te ontwikkelen. Het verder afbouwen van gesloten bedden gebeurt in een proces waarin tegelijkertijd deze (ambulante) alternatieven worden ontwikkeld en ingezet.

Dit vraagt van alle partijen, jeugdzorgaanbieders, gemeenten, scholen en GI's dat zij tijdig risicjongeren in beeld hebben, waarbij in een vroeg stadium hulp kan worden geboden. Zo voorkomen we dat deze doelgroep aan het eind van de keten in de JeugdzorgPlus wordt opgenomen. Er zal naar verwachting een kleine groep jeugdigen blijven waar wel een (tijdelijk) bed voor nodig is. Ook dan zorgen we samen voor de meest passende hulp.

Zo creëren we een lokaal actieve betrokkenheid en sturing van alle partijen: gemeenten, jeugdzorgaanbieders en GI's, samen met de veiligheidsketen en het onderwijs. Vanuit die gezamenlijke verantwoordelijkheid bieden we zorg en onderwijs voor alle jeugdigen die in een (alternatief) JeugdzorgPlus traject participeren. Voorafgaand aan een traject, tijdens het traject of juist daarna.

Samenwerking SOJ

De Serviceorganisatie Jeugd en Horizon hebben naar aanleiding van de inspectierapporten, de afbouw van JeugdzorgPlus bedden in combinatie met de ontwikkeling van alternatieven besloten om maandelijkse contractbeheergesprekken in te plannen. We verwachten de gemeenten over een paar maanden een terugkoppeling te kunnen geven van de ontwikkelingen in de JeugdzorgPlus.

Tevens worden de mogelijkheden (vanwege de Corona maatregelen) voor een werkbezoek met wethouders uit onze regio op een locatie van Horizon onderzocht.